

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-584

21.8.2023

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Utforkjøring – forsømt opplysningsplikt ved tegning om trimmet bil? – fal. §§ 4-1 og 4-2.

Sikrede krevde erstatning for en bilskade etter en utforkjøring. Foretaket avsto kravet og viste til at sikrede ikke hadde opplyst ved tegning at bilen var trimmet. Sikrede var uenig og viste til at han ved tegning ikke ble spurt om hestekrefter eller tuning. Videre at han regnet med at justeringen var lovlig å utføre, og at verkstedet han hadde benyttet ikke hadde fortalt at tuningen var ulovlig eller måtte godkjennes av Statens vegvesen. Sikrede hevdet også at bilen først ble tunet noen uker etter tegning, og at han derfor ikke hadde gitt uriktige opplysninger. Subsidiært hevdet sikrede at avslaget var uforholdsmessig, og at det kun burde avkortes med ca. 25 % fordi ulykken ikke hadde sammenheng med tuningen, at skyldgraden var liten, og at avslaget vil påvirke hele hans familieøkonomi. Foretaket på sin side hevdet bilen var tunet på tegningstidspunktet og viste til at sikrede ikke ville fått tegnet forsikring om han hadde informert om dette. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 250 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bil og spørsmål om foretaket kan avslå ansvar pga. brudd på opplysningsplikten tegning, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) §§ 4-1 og 4-2.

Sikrede meldte skade på sin bil oppstått 17.1.23 etter å ha kjørt av veien pga. glatt føre.

Sikredes forsikringsbevis utstedt 21.6.22 for avtaleperioden f.o.m. 21.7.22 angir forsikring med superdekning for bil, og at bilen var registrert med en ytelse på 163 HK. Samme opplysninger fremgår av nye avtaler datert 25.6.22, 23.8.22, 28.10.22 og 17.1.23.

Bilens skader ble taksert til kr 312 584, mens bilens verdi ble anslått å være kr 250 000.

Undersøkelser foretatt av foretaket avdekket en salgsannonse for bilen på finn.no fra 5.11.22 med opplysninger om at bilen var tunet med en økt effekt fra original ytelse på 163 HK til ca. 220 HK.

Foretakets utreder hadde en telefonsamtale med sikrede 26.1.23:

FT kjøpte bilen av en bilforhandler i i begynnelsen av juni 2022. FT fant den til salgs på Finn.no. Bilen var i god og original stand. FT kjøpte bilen fordi han likte den. Han er glad i BMW. Han hadde ikke tenkt over hvor lenge han tenkte å eie den.

FT har forsøkt å selge bilen. Han la den ut til salgs hos en bilforhandler i slutten av november eller lignende. [....]. Han har ikke solgt bilen.

FT ble spurt om bilen var i original stand i hans eie. FT har gjort noen endringer på bilen som endret eksosrør med 4 endestusser, spoiler og deksel på speil.

FT ble spurt om han har endret ytelse i form av effekt eller motor. FT pratet litt med vennen før han sa at han har stage 1 på bilen. Han tunet den 2-3 uker etter han kjøpte den. Han tunet den på et verksted i K.... som han ikke husker hva heter. Han husket ikke om han fikk dokumentasjon på det, i så fall har han ikke det

lenger. Han betalte 3-4tusen kroner for det.

FT ble spurt om han har godkjent stage 1 hos statens vegvesen. Han trodde det ble gjort automatisk når han var hos et godkjent verksted. Verkstedet sa ikke noe om det var godkjent hos statens vegvesen eller ikke. FT spurte heller ikke om tuningen ble godkjent hos Statens vegvesen. FT sa han ikke har gjort noe som er ulovlig og la til at alle gjør det.

Stage 1 gjør at bilen har 200hk. Original så er det 163 eller 184hk.

På spørsmål om hvorfor han tunet en sa at han ikke helt visste, men det var for å få lavere forbruk.

FT har ikke selv gjort undersøkelser om tuning eller i hvilke grad det er lovlig. Alle vennene hans gjør det.

FT var ikke klar over at han måtte godkjenne det hos Statens vegvesen. Han tenkte det ble gjort av verkstedet.

FT har ikke opplyst om tuningen til Storebrand fordi han ikke trodde det stod noe om det. Han ble heller ikke spurt om det.

FT ble spurt om han har lest gjennom forsikringspolisen. Han har ikke lest alt, men de store linjene.

Han ble gjort kjent at det står at bilen har 163hk i polisen. FT sa han ikke fikk spørsmål om dette.

FT ble spurt om han tenkte å varsle Storebrand om at bilen var tunet til 220hk. FT sa han ikke tenkte på det.

FT sa han ikke hadde sett i polisen hva hestekreftene var. Han hadde først forsikring hos Gjensidige og bilen hadde stage 1 da han tegnet forsikring hos Storebrand.

FT var usikker på hvor mange poliser han hadde fått fra Storebrand, men hvert fall en, men han så ikke hva som stod om hestekrefter i den.

FT ble spurt om han tenkte forsikringstilbudet ville blitt annerledes om han opplyste til Storebrand om tuningen. Han visste ikke og tenkte ikke på det. Han ble ikke spurt om det.

[....]

Foretaket avsto 14.2.23 sikredes krav med henvisning til fal. § 4-1 og § 4-2 annet ledd, fordi sikrede ikke hadde opplyst ved tegning at bilen var trimmet. Foretaket hadde ved avgjørelsen tatt i betraktning hvilken betydning feilen hadde hatt for dets vurdering av risikoen, skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers. I tillegg viste foretaket til forsikringens vilkårspkt. 4.13 om at den ikke omfatter "*Skade på motorvogn som er trimmet/tunet/ombygget eller hvor software er endret, og hvor dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen*", og at dette også fremkom under sikkerhetsforskriftene i forsikringsbeviset. Fra avslagsbrevet hitsettes:

1. BESKRIVELSE AV SAKENS FAKTUM

[....]

Selskapet har gjort undersøkelser i saken og i tidligere salgsannonse av bilen på finn.no fra 05.11.2022, hvor du er eier av bilen, fremkommer det opplysninger om at bilen var tunet.

I samtale med selskapets utreder 26.01.2023 fortalte du at du tunet bilen til stage 1 et par uker etter du kjøpte den og at bilen da var forsikret i Gjensidige. Den var tunet når du forsikret den i Storebrand. I samtale med utreder fortalte du at du ikke ble spurt om tuning ved inntegning og at du ikke visste at tuningen måtte godkjennes hos statens vegvesen. Du forklarte at du tunet bilen hos et godkjent verksted og tenkte derfor at verkstedet sørget for godkjenning hos Statens vegvesen, men gjorde selv ingen undersøkelser rundt dette. Du oppgav at dette økte ytelsen til ca. 200hk og i nevnte finn.no-annonsen står det at bilen har stage 1 tuning som yter 220hk.

I perioden fra 21.06.2022 til dagens dato har du fått tilsendt 5 forsikringsbevis på bilen hvor det står følgende tidlig i beviset: reg.nr. – BMW 5-serie 520D, 163HK. Du har ikke informert oss om at bilen er tunet og dermed har høyere motoreffekt enn 163hk.

2. STOREBRAND SIN VURDERING AV SAKEN

Storebrand er av den oppfatning at du har gitt ufullstendige opplysninger til selskapet i forbindelse med inntegning da du unnlot å opplyse om at bilen var optimalisert. Første gang du opplyste om dette var på

direkte spørsmål fra selskapets utreder 26.01.23.

Du skal av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen. At bilen er optimalisert og dermed har økt effekt/ytelse er å anse som et særlig som er av betydning for selskapets vurdering av risikoen.

Selskapet er av den oppfatning at du er mer enn lite å legge til last for å ikke ha opplyst om at bilen var optimalisert og dermed ikke lenger var original med 163 hk, slik det fremkommer i kundekvittering sendt til deg ifm. inntegning, samt tilsendte forsikringsbeviser. Selskapet mener du heller ikke har oppfylt korrigeringsplikten ved inntegning eller ved fornyelse av forsikringen.

Selskapet baserer sine opplysninger om kjøretøyet fra kjøretøyregister hos Statens vegvesen. Dersom bilen ikke er godkjent og registrert med økt effekt/ytelse hos Statens vegvesen, noe ..bilen... ikke er, vil selskapet ikke kunne få kjennskap til dette uten at forsikringstaker selv opplyser om endringen. Hadde du opplyst om at ..bilen... er optimalisert og dermed har økt effekt/ytelse ville du ikke blitt tilbydd forsikring da bilen ikke er godkjent av Statens Vegvesen og dermed ulovlig å bruke.

Sikrede krever dekning for skade på bilen og anfører at han ved tegning ikke ble informert eller spurt av foretaket om hestekrefter eller tuning av bilens motor. Sikrede hadde snakket med flere bilkyndige om at det var mulig å få litt bedre motoreffekt, renere forbrenning og lavere drivstofforbruk om han gjorde en programmering kalt "chiptunet" i motoren, noe som ikke er uvanlig. Han regnet da med at justeringen var lovlig å utføre, og verkstedet fortalte ikke at tuningen var ulovlig eller måtte godkjennes av Statens vegvesen. Han finleste ikke vilkårene i forsikringsavtalen, var i god tro og tenkte ikke at tuningen ville få betydning for hans forsikring, og at han skulle melde fra om endringen. Sikrede fortalte utreder den hele og fulle sannheten om saken 23.1.23, og han hevder bilen først ble tunet noen uker etter tegning. Sikrede hevder han ikke har gitt uriktige opplysninger, og at det skal mye til før hans etterfølgende unnlatelse av å melde fra om nye forhold klassifiseres som svikaktig og uredelig, jf. LG-2000-808, FinKN 2012-253 og 2009-073. Selv om sikrede burde satt seg bedre inn i forsikringsvilkårene, så har han ikke opptrådt svikaktig. Han er heller ikke mer enn lite å legge til last, jf. fal. § 4-2 annet ledd og tredje ledd. Subsidiært mener han fullstendig avslag er uforholdsmessig, at det ikke finnes noen tilsvarende streng avgjørelse i hverken nemnds- eller rettspraksis, og at det kun kan avkortes med ca. 25 %. Han viser til at ulykken var et hendelig uhell uten sammenheng med tuningen, at skyldgraden var liten, og at et økonomisk tap på minst kr 250 000 vil påvirke hele hans familieøkonomi.

Sikrede anfører videre at nye undersøkelser har vist at bilen likevel ikke ble tunet, og at det derfor ikke er gitt gale opplysninger.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at bilen ikke ville blitt forsikret om foretaket hadde fått opplyst om tuningen ved tegning. Foretaket hevder det ikke er riktig at bilen ikke var tunet da forsikringen ble tegnet i foretaket 25.6.22 med virkning fra 21.7.22. Det viser til at sikrede kjøpte bilen 10.5.22, at sikrede forklarte utreder at han tunet bilen et par uker etter kjøpet av bilen, og at årsaken til at han ikke opplyste om tuningen var at foretaket ikke spurte ham om det. Ut fra det anser foretaket det for åpenbart at bilen var tunet på tegningstidspunktet og viser til en oversikt over bilens eierforhold fra Trafikkforsikringsforeningen (TFF). Foretaket foretar ved tegning oppslag i motorvognregisteret til Statens vegvesen og legger til grunn det som er registrert der, som i dette tilfellet at bilen hadde originale 163 HK. Foretaket er av den oppfatning at opplysninger om økt effekt og hvor dette ikke er lovlig godkjent og registrert i motorvognregister er et "særlig tilfelle" som sikrede må opplyse om av eget initiativ, jf. FinKN 2018-766. Det viser til at sikrede ved flere anledninger i forsikringsperioden fikk poliser med opplysninger om forsikringen, herunder om at objektet som var forsikret var en BMW 520D, 163 HK, modell 2014, slik at han hadde flere anledninger til å korrigere opplysningene. Foretaket viser videre til at sikrede foretok tuningen på et verksted han hevder var lovlig, men han har ikke kunnet legge frem

noen dokumentasjon på tuningen. For at tuning av bil skal være lovlig, må bilen vises og godkjennes av Statens vegvesen, og det er bruker av bilen som er ansvarlig for at den er i forskriftsmessig stand, jf. vegtrafikkloven § 23. Foretaket viser videre til at Statens vegvesen har informasjon om chiptuning på sine hjemmesider på internett, og at bilen er ulovlig å bruke uten godkjenning. Foretaket hevder sikrede forholdsvis enkelt kunne funnet ut om han måtte foreta seg noe ytterligere i anledning tuningen ved søk på internett eller ved å spørre verkstedet, og også ved å opplyse om tuningen til foretaket ved inntegning. Han ville da fått opplyst at bilen ikke kunne bli forsikret før tuningen var lovlig registrert og godkjent hos Statens vegvesen. Hvilken betydning effekten av antall HK hadde er ifølge foretaket ikke relevant, jf. FinKN 2012-391 hvor effekten av trimming var økt fra 230 HK til 303 HK. I tillegg til at riktige opplysninger ved tegning ville medført at forsikringen aldri ville ha blitt tegnet, så viser foretaket til sine begrensninger i vilkårspkt. 4.13.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er uten ansvar pga. brudd på opplysningsplikten under tegning, jf. fal. §§ 4-1 og 4-2.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Etter at sekretariatet konkluderte med at sikrede hadde brutt opplysningsplikten under tegning fordi han ikke opplyste om at bilens motor var trimmet, anfører sikrede at verkstedet på tross av hans anmodning om trimming likevel ikke hadde utført dette. Sikrede viser til at trimming av motoren ville gitt spor i programmeringen i bilens styresentral, og slike spor finnes ikke. Foretaket anfører at det er usikkerhet om endringer kan spores. Nemnda mener dette spørsmålet, som er avgjørende for om det er gitt gal informasjon, er uklart, og bør avgjøres av muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).